

18 NOV. 1980

l.k.

1980/123/o801-2.

I skrivelse af 9. april 1980 (j.nr. 00.01Ko3/SK-1t) har kommunalbestyrelsen for indenrigsministeriet indbragt en af tilsynsrådet for Bornholms amt i skrivelse af 12. marts 1980 truffet afgørelse, hvorefter skolepedel Erlang Marcher, der er ansat ved Allinge-Sandvig Borger-skole og medlem af Allinge-Gudhjem kommunalbestyrelse, ikke burde have deltaget i kommunalbestyrelsens møde den 13. februar 1980 ved behandlingen af en sag om ændring af den gældende udbygningsplan for kommunens folkeskoler og fritidsundervisning. Tilsynsrådet finder derfor, at kommunalbestyrelsens beslutning om ændring af planen bør sættes ud af kraft i medfør af § 61 i lov om kommunernes styrelse.

Det fremgår af sagen, at kommunalbestyrelsen på mødet den 13. februar 1980 med 9 stemmer mod 8 vedtog, at Rø skole nedlægges, at ungdomsskolen bevares samlet, og at ungdomsskolen placeres i Rø. Såfremt Rø skole bevares efter en eventuel folkeafstemning, tages spørgsmålet om ungdomsskolens placering og fremtid op til fornyet overvejelse.

Det blev således ikke udtrykkeligt vedtaget, hvornår en nedlæggelse af Rø skole vil ske, ligesom konsekvenserne heraf ikke blev endeligt besluttet. Det fremgår herom af udbygningsplanen, at følgen af nedlæggelse af Rø folkeskole enten vil være, at skolens elever alle overføres til Olsker Centralskole, idet dog skoledistriktsgrensen til Allinge-Sandvig Borger-skole samtidig må ajourføres, eller at 1.-4. klasse overføres til Olsker Centralskole, medens 5.-7. klasse overføres til Allinge-Sandvig Borger-skole. Skolekommissionen har den 7. februar 1980 indstillet at følge den sidstnævnte løsning.

Tilsynsrådet har i sin afgørelse af 12. marts 1980 bl.a. anført følgende:

"En ansat ved en af kommunens skoler vil efter tilsynsrådets opfattelse som udgangspunkt være afskåret fra at deltage i kommunalbestyrelsens behandling af en sag, der direkte berører den pågældendes arbejdssituation eller forholdene for den skole, han er ansat ved.

Den pågældende vil derimod som udgangspunkt være habil ved kommunalbestyrelsens behandling af sager, der vedrører kommunens

andre skoler, medmindre det må antages, at kommunalbestyrelsens beslutning i sagen vil have afledet virkning på hans arbejdssituation eller forholdene for den skole, han er ansat ved.

Der må således efter tilsynsrådets opfattelse være plads for en mere konkret vurdering af ihabilitetsspørgsmålet i sådanne sager.

Ved bedømmelsen af nærværende sag har tilsynsrådet lagt vægt på, at forslaget til ændring af udbygningsplanen omhandler nedlæggelse af en af kommunens skoler. Dette vil efter tilsynsrådets opfattelse i sig selv indebære virkninger for kommunens øvrige skoler, jfr. herved det anførte, hvorefter der formentlig overføres 3 skoleklasser til Allinge-Sandvig Borgerskole, medens ungdomsskolen udelukkende vil foregå i Rø skole."

Ved sagens indbringelse for indenrigsministeriet har kommunalbestyrelsen henvist til, at kommunalbestyrelsen på sit møde den 24. februar 1980 over for tilsynsrådet vedtog at udtale, at kommunalbestyrelsen med sit lokalkendskab til forholdene omkring Erling Marchers ansættelse som pedel ved Allinge-Sandvig Borgerskole finder, at der ikke kan påpeges nogensomhelst grund - hverken økonomisk, arbejdsmæssig, familiemæssig, loyalitetsmæssig eller anden - til at antage, at Erling Marcher kan have nogen personlig interesse i sagens udfald og dermed være inhabil i sagen. Kommunalbestyrelsen har endvidere anført, at der som følge af Rø skoles nedlæggelse ikke bliver tillagt Allinge-Sandvig Borgerskole flere klasser, end skolen tidligere har haft, idet den i sagen nævnte flytning af 2 klasser fra Rø skole til Allinge-Sandvig Borgerskole (en klasse vil i forvejen skulle overgå til overbygningen i Allinge-Sandvig Borgerskole) alene er en nødvendig overgangsordning for de 2 klasser i henholdsvis et og to år for at undgå, at eleverne i disse klasser ville komme til at gå i tre forskellige skoler. Flytningen af de to klasser sker således alene ud fra et pædagogisk hensyn til eleverne og indebærer hverken nogen strukturmæssig ændring for Allinge-Sandvig Borgerskole eller nogen funktionsmæssig ændring af forholdene på skolen, som skulle begrunde, at pedellens arbejdsområder eller arbejdsvilkår ændres.

Tilsynsrådet har i en over sagen afgivet udtalelse af 23. maj 1980 vedtaget at fastholde sin afgørelse af 12. marts 1980. Tilsynsrådet, der er fuldt opmærksomt på, at der må være plads for en mere

konkret vurdering af inhabilitetsspørgsmål i sager, der vedrører andre skoler i kommunen end den, hvor det pågældende kommunalbestyrelsesmedlem er ansat, finder, at sagen har sammenhæng med det samlede skolevæsen i kommunen, og at beslutning om ikke at nedlægge Rø skole kunne føre til overvejelser om nedlæggelse af en anden skole i kommunen. Erling Marchar har derfor efter rådets opfattelse ikke kunnet være uden interesse i spørgsmålet om, hvorvidt Rø skole skulle nedlægges.

I en senere erklæring af 12. august 1980 har tilsynsrådet oplyst, at rådets afstemning er begrundet i de lokalkendte tilsynsrådsmedlemmers opfattelse, hvorefter en beslutning om ikke at nedlægge Rø skole ville kunne medføre overvejelser om at nedlægge en eller flere andre skoler i kommunen. Tilsynsrådet er bekendt med, at der tidligere har været drøftelser i denne retning, og ønsker at undgå en opfattelse blandt borgerne om, at det pågældende medlems opfattelse, hvorefter Rø skole bør nedlægges, kunne være motiveret med, at hans egen stilling som pedel på en anden skole i kommunen derved sikres. Tilsynsrådet har ikke nærmere redegjort for, på hvilken måde og i hvilket omfang kommunalbestyrelsens beslutning om Rø skoles nedlæggelse efter rådets opfattelse ville påvirke pedellens arbejdsområde.

Efter at kommunalbestyrelsen er blevet gjort bekendt med tilsynsrådets udtalelse om, at der tidligere har været overvejelser om at nedlægge en eller flere andre skoler i kommunen, har kommunalbestyrelsen i skrivelse af 11. november 1980 bemærket, at kommunalbestyrelsen ikke er bekendt med sådanne drøftelser i relation til denne sag, idet kommunalbestyrelsen hverken under udarbejdelsen i 1978 af den sidst af kommunalbestyrelsen den 23. maj 1979 vedtagne udbygningsplan for folkeskolen eller de 2 senere justeringer af denne plan har drøftet spørgsmål om nedlæggelse af andre skoler end Rø skole.

I denne anledning skal indenrigsministeriet bemærke, at det efter den kommunale styrelseslovs § 14, stk. 1, er kommunalbestyrelsen, der træffer beslutning om, hvorvidt et medlem har en sådan interesse i en sag, at han er udelukket fra at deltage i kommunalbestyrelsens forhandling og afstemning om sagen. Denne bestemmelse indebærer, at spørgsmål om et medlems habilitet i en sag må forelægges for kommunalbestyrelsen i forbindelse med, at den pågældende sag optages til behandling i et møde, og at det må påhvile borgmesteren at opnå kommunalbestyrelsens afgørelse af inhabilitetsspørgsmålet.

~~Inden for handlingerne skal~~

målet, inden forhandlingerne om selve sagen indledes. Såfremt de i mødet tilstedeværende medlemmer har været bekendt med faktiske forhold, der kan rejse tvivl om et medlems habilitet, må spørgsmålet imidlertid efter indenrigsministeriets opfattelse anses for afgjort uden afstemning, hvis intet medlem har rejst det.

I den foreliggende sag, hvor kommunalbestyrelsens medlemmer har været bekendt med de faktiske forhold, der kunne rejse tvivl om pedel Erling Marchers habilitet, må spørgsmålet herom efter indenrigsministeriets opfattelse således anses for afgjort uden afstemning, d.v.s., at det må antages, at kommunalbestyrelsen har anset den pågældende for habil.

For så vidt angår spørgsmålet om, hvorvidt pedel Erling Marcher havde en sådan interesse i sagen, at han ikke burde have deltaget i kommunalbestyrelsens forhandling og afstemning om denne, skal man meddele, at indenrigsministeriet er af den opfattelse - som man tidligere har givet udtryk for - at en skolepedel, der er medlem af en kommunalbestyrelse, som hovedregel ikke vil være inhabil ved kommunalbestyrelsens behandling af sager, der vedrører andre skoler i kommunen end den skole, han er ansat ved. Dette gælder dog ikke, hvis det må antages, at kommunalbestyrelsens beslutning i sagen vil have afledt virkning på hans arbejdssituation eller på forholdene for den skole, som han er ansat ved. Indenrigsministeriet har imidlertid også givet udtryk for, at en foreliggende interesse skal være af en vis styrke, således at den kan karakteriseres som væsentlig.

For så vidt angår den foreliggende sag er indenrigsministeriet af den opfattelse, at kommunalbestyrelsens beslutning om nedlæggelse af Rø skole kun ville have så ringe virkning på det pågældende medlems egen stilling som pedel ved en anden skole i kommunen, og at det efter det foreliggende måtte gælde en eventuel beslutning om ikke at nedlægge skolen, at man må være enig med kommunalbestyrelsen i, at der ikke er grund til at antage, at han ville være så væsentligt interesseret i sagens udfald, at han måtte anses for inhabil ved sagens behandling i kommunalbestyrelsen. Af samme grund finder indenrigsministeriet, at man må kunne bortse fra risikoen for, at der blandt kommunens borgere skulle være den formening, at det pågældende medlems opfattelse, hvorefter Rø skole burde nedlægges, skulle være motiveret af hans ønske om at bevare sin nuværende stilling som pedel ved Allinge-Sandvig Borgerskole, og ikke af rent saglige hensyn.

Indenrigsministeriet har ved sagens behandling bemærket sig, at der ved kommunalbestyrelsens afgørelse af 13. februar 1980 hverken er taget endelig stilling til Rø skoles nedlæggelse eller til, hvilket af de i udbygningsplanen beskrevne alternativer for den fremtidige skoleordning for Rø skoles elever der ønskes gennemført.

Under henvisning til foranstående ophæver indenrigsministeriet herefter tilsynsrådets beslutning i skrivelse af 12. marts 1980, hvorefter kommunalbestyrelsens beslutning af 13. februar 1980 om ændring af udbygningsplanen for folkeskoler og fritidsundervisning i Allinge-Gudhjem kommune sættes ud af kraft.

Det tilføjes, at sagens endelige afgørelse henhører under domstolene.

1 bilag medfølger tilbage."

2) Hvilket herved meddeles under henvisning til tilsynsrådets skrivelse af 23. maj 1980 (j.nr. 089-1-99-2-1980). Tilsynsrådets akter følger hoslagt tilbage. Endvidere vedlægges kopi af kommunalbestyrelsens seneste skrivelse af 11. november 1980 til indenrigsministeriet.

Henning Rasmussen

Johan Erichsen

1) Allinge-Gudhjem kommunalbestyrelse

2) Tilsynsrådet for Bornholms amt

Johan Erichsen

+ kopi til samtlige medarb. i l.k.kt.

+ evt. kopi til samtlige andre tilsynsråd